

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Feladv. szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. — Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlér sora 30 fillér

Az obstinárválasztások és egyebek.

Zombor, 1907. november 20-án.

Az összes zombori választókerületekben összevéve, oly nagy kavarodás nincs, mint a Szelence városrészben. Oka ennek egyszerűen az, hogy a választópolgárság 99%-a Markowylh törvényszéki bírót akarja továbbra is képviselőnek megválasztani, míg alig néhány »hivatalos« függetlenségi pártvezér hallani sem akar erről. Oka abban rejlik, hogy Markowylh, Zomborba jövele óta nyíltan merészelt hirdetni önálló függetlenség meggyőződését.

De többet merészelt.

Merészelt azt, mint törvényszéki bíró megcsélek dni, hogy többekkel megalakította zombori és utána a bezdáni függetlenségi pártot. Sőt azt a hajmeresztő és soha meg nem bocsájtható bünt (??) is elkövetni merészelt, hogy Dr. Baloghy Ernő egy napos Pálfordulása után az »Új Bácskát« megírta, hogy ő Dr. Baloghy Ernőnek, mint ügyvezető alelnöknek a bizalmát nem elölegezi! Ez oly bűn, melyet megbocsájtani nem lehet, s ezért őt a zombori függetlenségi párt hivatalosan nem jelölteti, ha mindjárt az apatini képviselőválasztásnál, mint függetlenségi párti jelölt huszezer koronát el is költött; a város érdekeit mindig kellően istápolta, aki még régi jó barátját, Latinovits Pál főispánt is megmerte kérdezni, a nemzeti ellenállás idején, hogy mikor hagyja ott főispáni állását, — aki állásánál fogva csak növelné a zombori függetlenségi párt tekintélyét és presztígjét, őt jelölni nem lehet, neki megbocsájtani nem szabad.

De dr. Baloghy Ernőnek, aki 14 éven át, mint a »Bácska« szerkesztője, az összes ellenzékét a sárga földig legyalázta, aki az ellenzék személyei ellen a vármegyében Apponyitól kezdve a legutolsó választói személyes hajszát rendezett, aki helykén kijelentette, hogy dacára november 18-ának, hiva Tiszának, aki a hirhedt zombori plakáton

(lásd alább szóról-szóra) — palam et publice — hirdette, hogy csak azért lép vissza a zombori jelöltségtől, hogy Fernbach Pétert megbuktatva Drakulits képviselője Zombor városát már a képviselőház megalakulásánál, aki a városi közgyűlésen, a zombori függetlenségi pártnak 12 pontban beterjesztett hazazafias indítványait, szónoklatával és szavazatával igyekezett leleperni; aki a magyar vezényszól, az önálló jegybank, a magyar cimere kérdés s azon indítvány ellen, hogy a honvédség a magyar alkotmányra megeskellenség, magyar embert arcipirító cinizmussal, beszédet mondot stb. Mindezt Baloghynak meglehet becsájtani, el lehet felejteti. Sőt még ami a legkihívóbb a függetlenségi párt részéről, a Belvárosban hivatalosan jelölni is lehet!

Miért? Mi erre feleletet adni nem tudunk, feleljen rá a belvárosi választópolgárság november 30-án.

Baloghy Ernő levele Tisza Istvánhoz.

Nagyméltóságú miniszterelnök, pártvezér uram!

Személyes tisztelősem alkalmával jelentettem Nagyméltóságodnak azon nagyfokú elégedetlenségét, sőt elkeseredést, amely a zombori szabadelvű párti jelölés nyomán keletkezett, jelentetem továbbá, hogy a zombori szabadelvű párt egy tekintélyes és előkelő része, a szabadelvű párt zászlójának győzelmé, valamint a testvéri szeretet, szímmel tartásával, városunk magyar hegemonijának biztosítása érdekében, országgyűlési képviselőnek engem jelölt.

Nagyméltóságod eme bejelentésem után azon kívánságát fejezte ki, — pártunk elnökéhez intézett iratában is, hogy hássak oda, miszerint a válságos időre való tekintettel az egyesülés a szabadelvű párti választóknak egy zászló alá tömörülése megtörténjen, mert saj-

nálattal látja, hogy az erők szélforgácólódnak s ez által a győzelem veszélyeztetve van. Kijelentette Nagyméltóságod előtt azt is, hogy az országos pártvezetőség részéről is helybenhagyott jelölés a volt országgyűlési képviselő személyében egy megbízható és kipróbált párttagot ért.

Jeleztem erre Nagyméltóságodnak, hogy az egyesülést lehetetlennek tartom, hiszen az én szerény személyem, akit a közhangulat kötelezett a kiállításra, képviseli az élő tiltakozást a történetekkel szemben, amelyel — félek — hogy jót nem hozhatnak a szabadelvű párt megerősödésére.

Időközben azonban komollyá vált Tómiós Jásó jelölése nemzeti-ségi programmal és Fernbach Péter jelölése a szövetség ellenzék részéről.

Mint hogy ezáltal lehetetlenné vált az, hogy a szabadelvű párti zászló az én személyemmel diadalra jusson, — lehetetlenné vált a választópolgároknak oly tömörülése, melyet én nemcsak politikai érdekből, de városunk szempontjából is feltétlenül szükségesnek tartottam, — miután testvér harcot nem akarok — mint hogy tartani lehet a szerb radikális párt és a szövetség ellenzék mo-tani vagy későbbi szövetségésétől: visszaleptem a jelöltségtől, nehogy az a vád érhesen, hogy azon mód elő, amelyet az országos pártvezetőség a szabadelvű zászló győzelmét Zomborban elérni véli, gálat vessék és mert magam is felelté fontosnak tartom, hogy Zombor városát már a Ház megalakulásánál szabadelvű párti képviselő képviselje.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem kifejezését.

Zombor, 1905. évi január hó 16-án.

Dr. Baloghy Ernő.

* Csendélet a honmentők között. A honmentők esenevész gárdája, az oszladásnak indult zombori függetlenségi párt, vasárnap megtartott százas bizottsági gyűlésén épületes jelenetek játszód-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az erőt és a testhelyet, megemléti a köhögést, vészedéket, éjjeli izsádat.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára Öveganál 4.— korona.

tak le. A hulla kormányának szállítandó bizalom megszavazásán kívül, ugy hiszik az obstinár választásokon használandó szállítások kijelölését tartották sürgetően előtérbe, Legalább erre mutat az a tagadhatatlanul értelmes fakozása a „gazember” szónak, melyet oda hajították egymásnak a szemébe. A nevetelenségét illusztrálva aligha találhatnánk erre alkalmasabb módiumot a „politikus zombori függetlenségi párt”nál. Az obstinár választásokra való titkos készülődésükből fel-felhangzik egy-egy, a husosfazolek mellől ellökött, elvált (?) párttag szívzavagató zokogása és az osztozkodók ellen bosszúsküje, Marakodnak, civakodnak a prédáért, miközben rothadó elváltóságukat s utba dobova, személyeskünek, a párttagok ellen törnek és enyelgve ragasztják egymásra a „gazember” szóval ellátott vignettát. Városunk választópolgárai! Ne higgyétek a mézes-mázos koalíciós ígérgetéseknek. Vakarjátok csak meg kisít hirdetőjét, mindjárt elő fog tűnni a cszák.

Bomlik a kormánytábor.

Amint a hegyről legörgő kútönböző sziklák, kavicsdarabok, ércet és homokot tartalmazó kőületek, ha egy utra tévednek, utóbb egyesülnek: ugy alakul ki a nemzeti kormány ellenzéke. Ma még igen forcsa keverék ez. Barta Ödön Polónyi Gézával, Szappanos István Mezőfi Vilmossal, Vázsonyi Vilmos Polónyi Dezsővel, nem szólva Lengyel Zoltánról és Bánffy Dezsőről: furcsa társaság. Állandó együttműködést, valamennyit áthidaló programot alig lehetne közölniük elképzelni. Egyelőre abban egyeznek meg valamennyien, hogy kiegyezést, kvótacemlést a kormánynak nem szavaznak meg és hogy a kormány iránt bizalmatlansággal viseltetnek. A függetlenségi pártból kilépők, a pártönkivüliekkel, a demokratákkal és a régebbi disszidensekkel együtt most már megközelítik a harmincat. Ellenzéknek ez már határozottan ellenzék, nem is számílna a kellemetlenebbeket, a nemzetiségieket és a horvátokat.

Az ellenzék a kvóta és a kiegyezés ellen tömörült; mindazonáltal a szervezkedésnek nem ebből a szempontból van jelentősége. Nagyobb köszönet lenne az ellenzékben, ha a nemzeti kormány állandó és objektív ellenőrzésére vállalkoznák. Az az ezer kóros tünetben megnyilatkozó állapot, amely az új rendszert hovatovább a régénél is rosszabbá és hirhedtebbé teszi, abból fakadt, hogy a nemzeti kormány minden szabad volt. Akármekkorát rugott az igazságon, akármilyen szertelen volt az osztozkodásban, a pajtáskodásban, nem merte senki se fölírni. Aki tette, darabontnak kiáltották ki s erkölcsileg fölnégyellék. A kormányt csak tömjén illette meg és ezt ki is követelte magának. — Istennek hála, Szappanos István, Hentaller Lajos nem nevezhetők darabontoknak és Wesselenyi Ferenc bárót még Buza Barna se tekinthető az osztrákok bérencének.

Az új ellenzék kiformalódását tehát örvendetes eseményként lehet köszönni. A hibák, amelyek az alakulás első perceiben tapadtak rá, le fognak válni

s a bec-ületes, tisztá szándéku, józan ellenzék szereplése remélhetően egészségesebb állapotokat fog a mamlukságban elpubult parlamentben s a közéletben teremteni.

* * *

A legutóbb kilépettekkel együtt immár huszonhat tagja van a hazafias magyar ellenzéknek. Az új ellenzék tagjai a következők:

1. Barta Ödön
2. Nagy György
3. Hentaller Lajos
4. Dobroszláv Péter
5. Pilis István
6. Szász József
7. Wesselenyi Ferenc báró
8. Polónyi Géza
9. Urmánczy Nándor
10. Szappanos István
11. Mohár Jenő
12. Farkasházy Zsigmond
13. Polónyi Dezső.
14. Babocsay Sándor
15. Csépnai Géza

Régebbi idő óta nem tagjai a pártkörnek:

16. Lengyel Zoltán
17. Bozóki Árpád
18. Benedek János
19. Uray Imre

Összesen tizenkilenc, ami számottevő magyar kisebbségi tábor, ha ehhez hozzászámítjuk Vázsonyi Vilmos, Pető Sándor, Leitner Adolf és Bródy Ernő demokratákat, Mezőfi Vilmos, Eötvös Károly, Bánffy Dezső báró, Dániel László és Sándor Pál pártönkivüliekét.

Ezekkel együtt immár huszonnyolc tagja van a magyar ellenzéknek.

Hírek.

*** Erzsébet.** E név Magyarországon ma már kútu-zt jelent: egy szomorú életű és tragikus halála királyasszonynak emlékkünnepét. Az Erzsébet-kultusz e napjaiban ünnepel az egész ország és az egész országgal Zombor város közönségének egy része is. Kedden a megboldogult királynő névnapján, 10 órakor a római katolikus plébánia-templomban ünnepléses gyászsztisztelet tartottak, amelyre hivatalosak voltak az összes hatóságok és testületek. A gyászmisét Fejér Gyula apátplébános celebrálta.

*** Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1907—1910. tanévek tartamára a polgári és felső népiskolák szakszerű megvizsgálásával Baranyai Gyula szegedi állami polg. isk. igazgatót a titeli, az újvidéki, a palárkai, az apatini, az óbecsei, a magyarkanizsai, a szabadkai és a zentai, Páthy Károly keskeméti állami polgári iskolai igazgatót a bajai polgári iskolákra nézve megbízta.

*** Főpásztorunk a hazai iparért.** Város Gyula dr. érsek legutóbbi körlevelében ismételten felhívja a papság figyelmét a honi ipar pártolására. A körlevél idevonatkozó sorai így szólnak: Tekintettel azon üdvös mozgalomra, mely a honi ipar pártolását üzti ki csúlul maga elé s amely a Magyar Védő Egyesület hathatós támogatásával jelentékeny eredményeket ért el: a magyar ipar termékeinek s ezáltal a magyar iparosoknak felkarolását annál is inkább ajánlom a kedvelt papságom figyelmébe, mert ez által is előmozdítani fogják a sok helyütt válságos

helyzetbe jutott kisiparosok anyagi helyzetének megjavítását és másrészt hozzájárulnak ahhoz, hogy azon istentelen és egyház ellenes áramlat, mely hazánkban éppen az ipari munkások között a legnagyobb pusztításokat viszi véghez, a papságnak az iparosokat szeretettel és anyagi támogatással felkaroló működése következtében lassankint erejét veszítse és Isten segítségével megszűnjék. Ismét megmutattátok érsek urunk azon utat, amelyen járva eljuthatunk a magyar ipar boldogulásához. De mintha kevés követője akadna a lelkes szavaknak.

*** Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. városi törvényhatósági bizottsága 1907. november hó 23. án (szombat) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárnyaf: A kiküldött bizottság jelentése a területi és hu-fogyasztási adó mikénti kezelése tárgyában.

*** Kizárás.** Városunk antialkoholista páholya, mint tudomásunkra jutott, fogadalom szegés miatt tagjainak sorából Uriga Lajos pénzügyi hivatalnokot kizárta. Sajnálatos dolog, hogy a páholy egyes tagjai, az alapszabályok nyújtotta kijelölési jog igénybevételének mellőzésével, fogadalom szegőkkel válnak és ezáltal veszélyeztetik a páholy tekintélyét nemess törekvéseiben.

*** Vaggonhiány, inség, nyomor, hideg.** Az újabbban ránk szakadt nyomorúságot tetézi, hogy az egész országban vaggonhiány van, ugy hogy az élelmi szerek szállítása körül is komoly akadályok vannak. A szabadkai va-uti állomások is összetörödött a gabona, vannak állomások, azonban egyáltalán nem szállítanak el semmiféle árut. A főnökségek az állomástól 30—40 kmnyire fekvő faukba a gabonát visszavitetik azzal, hogy nincs vagon, nem lehet elszállítani az árut. Ez az állapot a kereskedőket valóságos tönkkel fenyegeti. A bácsmezei gabonakereskedők Farnbach főispán vezetése alatt testületileg keresték fel az államvasutak igazgatóságát, hogy intézkedjék a vagonhiány megszüntetéséről. A gabonakereskedők azonban ígértől egyebet nem kaptak, mert a kocsi nagy része külföldön van. Farkasházy Zsigmond orsz. képviselő ez ügyben a kormányt meginterpellálta.

*** Vörheny járvány Szondon.** Már 3 hónapja dühöng Szondon a gyermekek között és szedi áldozatát a vörheny járvány. Eddig a halottak száma felülmúlja a szállítottak számát. Vannak egyes családok, kik gyermeke nélkül maradtak. Hol maradnak a megyei közegészségügyi hatóság intézkedései?

*** Kerényosonoplyai nagyvölgy** lecsapoló társulat, Deák Andor elhalálozásával megireszedett elnöki állást, Székely Sándor Bácsgyulafalva község agilis jegyzőjével töltötték be.

*** Eljegyzés.** A topolyai volt régi híres orvosának, néhai Hadzsy Jánosnak leányát, Mariskát eljegyezte Malitzky Kálmán főhadnagy.

*** Meglopott csendőr.** A mult héten a Regőce—halasi vasútvonalon a haladó vonat egyik kocsiában Médi Gábor próbacsendőrt lezárt uti ládáját feltörték s abból egy zubbonyt és nadrágot elloptak. Dombi bácsmezei csendőr-mesternek sikerült a tettest Kolompár László mélykutyi cigány személyében kideríteni. A vakmerő cigányt, aki egy csendőrt mert meglopni, bekisérték a szabadkai ügyészség fogházába.

Cslok -
Kockás -
Moire -
Armüre -

Selyem

és „Henneberg“-selyem 60 kr.-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Min-ta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Ha azt akarja, hogy ruhája tiszta maradjon!

Úgy használja a világhírű

Grubits és „NORMA” cipőtisztítószert,

mely a ruhákat esős időben is tisztán tartja s a cipőknek legnagyobb fényt kölcsönöz. — Egyedüli elárúsítója ez a világhírű „Norma” cipőtisztító szernek:

Gubicza György és Társa

úri és női cipész Zomborban, ahol a saját készítményű legfinomabb és a legelegánsabb női, úri és gyermekcipők a legnagyobb választékban kaphatók és a mértékszerveinti megrendelések azonnal és pontosan eszközöztetnek. Lábizadás elleni kenőcs kapható oly garancia mellett, hogy eredménytelen hatás esetén az összeg ötszörösét fizetem vissza.

Kérje ingyen

s bórmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált órájegykezetet, 3000-nél több rajzzal, mindenemű nikkelt-, ezüst- és aranyórák, valamint mindenemű szolid arany és ezüst órák, hauszerek, acél- és bórárak stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra . . . K. 3.—
System Roskopf patent óra K. 4.—
Svájci eredeti system Roskopf patent K. 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkelt rem. K. 7.—
Ezüst remontoir óra „Gloria” művel K. 8.40
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel K. 12.50
Ébrosztóra K. 2.90. Konyhaóra K. 3.—
Schwarzwaldi óra K. 2.80.
Kakukóra K. 8.50

Minden órát 3 évi írásbeli jótállás. — Nincsen kockázat! Beesésre megengedve vagy a pénz vissza. Első órágyár Brűx

KONRAD JÁNOS

es. és kir. udvari szállító,
Brűx 1264. szám. (Csehország.)

Szőlőoltványokat

szállít, fejtsztatásáért jóállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmeghibátóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep.

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**,
Medgyes 63. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képez arjegyzéket kérni!
Az arjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emlékfotók, minden szőlőritkos megrendelés nek megtehető előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg biznyságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A szépség királynéja

lettem az én szép archböröm által,
melyet az ausztráliai szódanélküli
„MANOL”-szappan

által étem el.

Ausztrália „Manol”-szappan az egyetlen eddig utól nem ért szer, melytől szerencsés összetétele által szép rózsás archbört kapunk és megöví minden tisztáltságtól és bőrküütséktől.

Kapható dobozokban 1 és 2 koronáért.
Figyelem! Vevőink számtalan kívánsága folytán „Manol”-szappanon kívül bevezeltük a

MANOL-CRÉM-et

és pedig oly kifünő eredménnyel, hogy biztosan állítjuk, hogy jobb szer az arc rózsás színben tartására nem létezik.

Manol-crém különben használható mosdás után Manol-szappannal és dobozonként 1.50 és 3 koronáért kapható.

Néhány ezer kifünő irat.

Külső és szállítós: Fr. VITEK & Co. Prag, Wassergasse 101.
Zomborban kapható: **Német** városi gyógy-szerházban, Szent Györgyter 4. szám alatt.
Telefon szám 71.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

Fujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgálo intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelmzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99-57%.
A vizsgált foly. szénsav ezek után a köztársasági követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készen állunk szolgálni
Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek széthűldési telepe Buziásfürdőn.

Sírgőnyöm: Muschong, Buziásfürdő. — laterban telefon 18. sz.

Leghatásosabb, legolcsóbb és teljesen ártalmatlan Fertőtlenítő és antiszeptikus szer
a Dr. WITTLIN-féle világhírű **DESODEROL** „ZETA”
Ezen új találmány **ptolja a lysolt, karolt, naftalint és feleslegessé teszi az eddig ismert összes rovarirtó prokat.**

A „DESODEROL” tisztítja a levegőt beteg- és gyermekszobákban.

A „DESODEROL” megöví fertőző betegségektől.

A „DESODEROL” megöví a különböző betegségek csirait, baktériumokat és bacillusokat.

A „DESODEROL” kúpszit minden rovat ugymint: svábbogarakat, poloskákat, molyt, hangyát és azok fészkeit.

A „DESODEROL” megszabadít patkány és egerektől,

A „DESODEROL” szagtalanít istállókat árnyékszékkeket, egyéb bűzös helyiségeket és tárgyakat.

Nélkülözhetlen a háztartásban nőknél és gyermekeknél testi ápolásra.

Nélkülözhetlen orvosoknak, kórtermekben, iskolákban, laktanyákban, vendéglőkben, kávéházakban és magánházakban.

EGYEDÜLI ÖVSZER fertőző betegségek terjedésének megállítására, egyetlen gazda és állattenyésztő sem nélkülözheti. Biztos szer a sertésvész és lépfene terjedésének megakadályozására.

„A DESODEROL” állatkenőcs az állatok bőrküütségei (rühkór, orbanc stb.) ellen biztosan ható szer.

Utolérhetetlen hatású, permetezés módjára a peronospora és bármilyen más név alatt ismert növényt pusztító rovar, hernyó és gombák ellen.

„DESODEROL” Vegyi Termékek Gyárainak Magyarországi Vezérképviselőte

Budapest, Akadémia-utca 15. sz. — Fiume, via Cioteca I.

Tessék kérni antiszeptikus „Desoderol” szappant.